

Nadzorovanje in varčevanje v socialnem varstvu

Pričujoči sestavek je razmislek o izkušnji lovljenja in prepletanja življenjskih svetov različnih ljudi, ki so se srečevali v zimskih mesecih v taboru na ploščadi pred Bojem-za. Odprt prostor, ki smo si ga ponovno prilastili in ga (začasno) vrnili ljudem, je bil hkrati tudi spodbuda za nastanek iniciative Direktno socialno delo¹, ki je poskušala raziskovati konkretne stiske, ljudem dati glas, njihovim zgodbam pa aktivistični naboj. Locirati smo poskušali razmere, ko se dolg iz abstraktne ekonomske kategorije, namenjene reguliranju finančnih transakcij, začne s svojimi mehanizmi razlaščenja vrisovati v telesa posameznikov. Skušali smo razumeti, kako krizo doživljajo ljudje, in obenem prepoznavati njihove strategije preživetja, krepiti njihovo moč in subverzivnost, nazadnje pa tudi razmisliti, kakšno pozicijo želimo znotraj boja proti razlaščenju in izkoriščanju krize zavzeti kot socialni delavci. Skušali smo zgraditi iniciativo, ki bi povezovala vse vrste ljudi, ki se srečujejo ali delujejo znotraj socialnega varstva, z namenom vračanja prostorov in institucij, ki sta jih požrli privatizacija in birokratizacija, ponovno k ljudem. Identificirali smo institucije, ki naj bi sistem socialnega varstva varovale in hkrati omogočale njegovo širitev, ga krojile po meri novih socialnih pravic, vendar pa odvedo pri temeljnih etičnih načelih socialnega varstva: zagovorništvo, zavezništvo in solidariziranju z ljudmi. Nasprotovanje novi socialni zakonodaji² je bila ena izmed močnih pobud, okrog katere smo delovali, saj smo jo prepoznali kot eno ključnih točk skupnega nezadovoljstva nad delovanjem države in nad učinki, ki jih ima kriza tako na socialne delavke in delavce kot na njihove uporabnike. Pobuda se je gradila v delavnicah Direktnega socialnega dela in se prekčasne zasedbe Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve (MDDSZ) z manifestacijo »Blaginja za vse!« zlila v poskuse odpiranja MDDSZ ljudem z mesečnimi skupščinami za dokapitalizacijo ljudi.

¹ Direktno socialno delo je kot iniciativa nastalo 16. oktobra zjutraj, po drugi skupščini gibanja 15o. »Program etike direktnega socialnega dela«, ki je nekakšen manifest iniciative in o njej ponuja več informacij, je dostopen prek: <http://www.15o.si/index.php/sl/program-dogodkov/15o-porocila-delavnic/222-program-etike-direktnega-socialnega-dela> (4. januar 2013).

² Pojem nova socialna zakonodaja se v prispevku nanaša na dva zakona s področja socialnega varstva, ki sta začela veljati s 1. januarjem 2012: Zakon o socialnovarstvenih prejemkih (ZSVarPre) in Zakon o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev (ZUPJS). Oba zakona uravnavata višino, trajanje in upravičenost do socialnih prejemkov, hkrati pa določata vlogo socialnega dela pri postopkih dodeljevanja prejemkov.

Modeliranje odgovornega posameznika

Skupščine, ki smo jih imeli s predstavniki MDDSZ, so dobro razkrile usmeritev socialne politike in odnos institucij socialnega varstva do njihovih uporabnikov sploh. Redistribucija sredstev naj ne bi bila mogoča, saj se število ljudi, ki potrebujejo podporo, veča, obseg njihovih zahtev prav tako, na drugi strani pa je čedalje manj tistih, ki bi bili zmožni nositi »breme« podpor. Po novem naj bi socialno varstvo temeljilo na obveznosti posameznika, da poskrbi zase, če tega ne zmore, je dolžna zanj poskrbeti družina, šele zadnja v vrsti je država. Obe zahtevi sta izpeljani iz argumentacije, da je posameznik »podjetnik samega sebe« (Foucault v Lazzarato, 2012: 55), ki naj prevzame odgovornost za vlaganje vase, v lastno zaposljivost, konkurenčnost, prilagodljivost trgu dela, dolžan pa je tudi poskrbeti za lastno socialno varnost, prihodnost, dostop do zdravstvenih storitev itn. (sistemi javnih storitev pa so kot celota tako ali tako izpostavljeni privatizaciji). Pričakovanja do posameznika, da bo prevzel breme »revščine, brezposelnosti, prekarnosti, socialne podpore, nizke plače, znižane pokojnine itd., kot bi bila to posameznikova 'sredstva' in 'investicije', ki bi jih moral upravljati kot kapital« (Lazzarato, 2012: 55) privedejo ljudi do tega, da solidarnostno prevzamejo izgubo in dopustijo, da se jim dobiček in skupno odtujijo. Na ta način vladavini dolga ne uspe prodreti zgolj najgloblje v človeka in ga spreminjati od znotraj: posameznik je prisiljen v razmišljati o vsakem centu, ki ga bo porabil, se odpovedovati, ocenjevati, samo-cenzurirati lastne želje zato, da bi zmožni slediti zahtevanemu ritmu življenja. Tako ljudje, s katerimi smo se pogovarjali po uvedbi zakonodaje, govorijo o odpovedovanju različnim dodatkom (kar 11.000 ljudi se je odpovedalo varstvenemu dodatku, več tisoč tudi državni pokojnini) zaradi strahu pred tem, da se jim bo država »usedla« na premoženje, nepremičnino. Zaradi odpovedovanja varstvenemu dodatku se bo ljudem med drugim poslabšala kakovost prehrane, ne bodo kupovali prehranskih dopolnil, potrebnih ob različnih obolenjih, zmanjšala se jim bo socialna mreža zaradi nezmožnosti plačila članarine za društvo upokojencev/dnevni center itd. Svojci starih ljudi bodo dodatno obremenjeni, saj jim bo zmanjkalo sredstev za plačevanje oskrbe v domovih in bodo za ostarele morali skrbeti sami, kar je problem, saj pri nas nimamo razvejenih storitev oskrbe v skupnosti, ki bi svojcem olajšala skrb. Strah, zasejan med ljudmi, povečujejo tudi določila o upoštevanju prihrankov, o uravnavanju primerne velikosti stanovanja, o dokazovanju namensko porabljenih sredstev za določene prejemke, o določilih za vračanje neupravičeno dodeljene denarne podpore, o t. i. »ugotovljenem povečanju osebne dohodka« (merilo za takšno ugotovitev naj bi bilo, da si je bila oseba nenadoma zmožna privoščiti dobrino ali storitev, ki si je »glede na izkazana sredstva« sicer ne bi mogla – torej je treba paziti na vsak račun, nakup, ki ga bo pozneje treba razložiti). Socialna varnost, ali bolje, lovljenje tistega, kar je od nje še ostalo, je nov vir osamljenosti, obupa in duševnih stisk, ki ljudi še bolj izčrpajo in potiskajo na rob družbe. Socialne stiske so tako pogost vzrok za zapiranje ljudi v totalne institucije (psihiatrične bolnišnice, socialnovarstvene zavode; zapore, ki so polni ljudi, obtoženih drobnih kraj, prekrškov ali kaznivih dejanj, ki so postala del strategije preživetja).

Ljudje, ki ritmu ne zmorejo/ne želijo slediti ali pa iz njega izpadejo že vnaprej (na tem mestu je torej sporno že to, da so socialne pravice vezane na zaposlitev!), so zaradi svoje življenjske situacije kriminalizirani, označeni za manjvredne drugorazredne državljane, in so izpostavljeni dodatnemu zunanjemu presojanju, dokazovanju lastne vrednosti, zaslužnosti za socialno varnost. O tem govori že določilo o nedodelitvi denarne podpore nekomu, ki se je v položaju, v katerem potrebuje podporo, znašel »zaradi razlogov, na katere bi lahko sam/a vplival/a« oz. ki »iz neupravičenih razlogov zavrača /.../ aktivnosti, ki bi lahko pripeljale do zaposlitve ali izbolj-

šanja socialnega položaja«. Določilo se konkretizira z različnimi primeri, ko se npr. oseba ne želi vključiti v ukrep aktivne politike zaposlovanja (izdelovanje zaposlitvenega načrta, delavnice za izboljševanje zaposljivosti itn.); ko odklanja ponujeno zaposlitev ali si ne prizadeva za njeno pridobitev; če oseba dela na črno; ko odklanja sodelovanje pri »aktivnem reševanju socialne problematike«; če izgubi dohodek ali sredstva za prežvljanje po lastni krivdi. Oseba je torej do denarne podpore (in analogno s tem do socialne varnosti) upravičena zgolj, če se je pripravljena ukloniti takšnim ponižujočim zahtevam in se prepustiti discipliniranju. Najprej mora sprejeti, da je za svoj položaj sama kriva in odgovorna, se nato razosebiti z obiskovanjem tečajev za večjo zaposljivost in slediti normam Zavoda za zaposlovanje (npr. oglašanje svojemu referentu, izkazovanje dokazil o aktivnem iskanju zaposlitve), katerega uspešnost pri posredovanju zaposlitev je, mimogrede, minimalna. Nazadnje je vir strahu in razosebljanja tudi pooblastilo socialnim delavkam, da lahko pri odločitvi o upravičenosti do prejemka presojajo tudi osebni videz ljudi. Tako se utrjujejo predpostavke o tem, kakšni bi morali biti »vlagatelji«, na drugi strani pa gre za še enega od načinov nadzorovanja. Ljudje so torej potisnjeni vse globlje v stiske, podrejeni ukrepom nadzorovanja in instrumentalizirani za dovajanje sredstev finančnim institucijam prek t. i. varčevalnih ukrepov, ob vsem tem pa so izgubili zaveznike v socialnih delavkah.

Socialno delo: v primežu birokracije in discipliniranja

Socialno delo izginja iz skupnosti, umika se iz življenjskega okolja ljudi in se čedalje bolj institucionalizira (zapira se v avtoritarne prostore, kjer vlada hierarhija v razmerjih moči – pri čemer so uporabniki socialnega dela v tej verigi vselej na zadnjem mestu). Tako v nevladnih organizacijah kot na centrih za socialno delo in drugih delovnih mestih v javnem sektorju so socialne delavke odrinjene v pisarne, kjer je njihovo delo podrejeno tržni logiki povečevanja učinkovitosti (zahteve po hitrejšem, bolj avtomatiziranem delu, zoženem na mehanizirane postopke, fraze, kretnje in ločenem od vzpostavljanja resničnega stika z ljudmi). Morda je v nevladnem sektorju dopuščene več svobode in stika z ljudmi, a tudi v tem sektorju socialne delavke pokopava birokratizacija, soočanje z lastnimi nestabilnimi delovnimi razmerami in pehanje za sredstvi, ki bodo omogočala nemoteno izvajanje programov. S tem so zopet odmaknjene od ljudi, hkrati pa so izpostavljene izkoriščanju s strani institucij socialne politike, ki jih puščajo brez plačila za delo, sredstva pa dodeljujejo arbitrarno in namesto v razvoj stroke in programov vlagajo v razvoj nadzorniške infrastrukture. Tako je postal nadzor nad socialnim delom dvojen: najprej so socialne delavke nadzorovane kot delavke (prisotnost na delovnem mestu, delovna učinkovitost, pisanje poročil, ki upravičujejo »namensko porabo sredstev«), naprej pa je nadzor vpet v samo izvajanje socialnega dela prek pooblastil nadzora in discipliniranja, ki jih socialnim delavkam nalaga na novo sprejeta socialna zakonodaja.

Prav zaradi pomanjkanja stika z ljudmi (ohranjanja t. i. »profesionalne distance«) so se ustvarile moralne, zaslužne kategorije, ki se jim morajo ljudje prilegati, da bi bili upravičeni do storitev socialnega varstva – discipliniranje prek sprejemanja odgovornosti za lasten položaj, prek obveze za »delo na sebi« (v zakonu omenjeno t. i. »aktivno reševanje lastne socialne problematike«, s katero so pogojevane socialne pravice in nadalje vsiljena cela vrsta disciplinirajočih postopkov, namenjenih razvrednotenju človeka: obiskovanje seminarjev/tečajev za večanje zaposljivosti; motivacijskih pogovorov z osebnimi svetovalci; pisanje osebnih načrtov iskanja zaposlitve itn.). Socialne delavke, zaposlene v državnih institucijah, so tako prisiljene sprejeti vlogo podaljška

države, vlogo nadzornic, ki bodo skrbele za to, da se razporejanje sredstev (podrejeno varčevalnim ukrepom) dosledno izvaja po načelu zaslužnosti: zakonodaja jim tako nalaga »preverjanje dejanskega premoženjskega stanja tudi zunaj delovnega časa« in zapoveduje, naj se obiski (na domu) izvajajo nenapovedano. Prek enotne baze podatkov so prisiljene vdirati v zasebno sfero posameznika in jo postavljati pod drobnogled, preverjajo zneske, nakazila, imetje (zakonodaja opozarja vlagatelje, da lahko CSD prek vloge dostopa tudi do podatkov, ki sicer veljajo za davčno tajnost) in prek tega življenjski slog, sposobnosti, moralnost, unovčljivost posameznika. Država na tej točki razlasti socialno delo njegove etike – prekine »intimno zvezo med nosilcem smisla in nosilcem ukazov« (Arendt, 2007: 40) – in spremeni socialne delavke v izterjevalke dolgov. Bodisi neposredno, prek določil o vračanju socialnih prejemkov, npr. ob ugotovitvi, da posameznik do prejemka ni bil upravičen ali ne more izkazati dokazil o namenski porabi dodeljenih sredstev ali pa je neupravičeno prejemal višje zneske; ne nazadnje tudi ob državni prisvojitvi nepremičnine, če je le-ta v lasti posameznika, ki prejema podporo. Hkrati pa so socialne delavke izterjevalke tudi posredno, saj omogočajo uveljavitev in izvajanje socialne zakonodaje, ki služi za izčrpavanje sredstev iz ljudi in jih pretaka v odplačevanje fantazmatskega dolga. S takšno usmeritvijo, torej izčrpavanjem sredstev iz ljudi in skupnosti in njihovim preusmerjanjem v reševanje bank se socialne pravice spreminjajo v storitve, ki jih upravlja in servisira dolg. Obseg pravic, višina prejemkov in trajanje prejemanja so vezani na pogoje, ki jih v okviru socialne politike pod taktirko dolga oblikuje država, medtem pa so socialne delavke tiste, ki z izvajanjem ukazov oblasti slednji dajejo legitimnost, s tem pa prazne ukaze oblasti naredijo resnične na telesih. Čeprav jih v to silo strah pred izgubo zaposlitve in ukleščena v lastno zadolženost, izgubljanje socialne varnosti, morajo najti načine, kako se takim vlogam zoperstaviti in si ponovno prilastiti socialno delo.

Literatura

- ARENDR, H. (2007): *Eichmann v Jeruzalemu*. Ljubljana, Študentska založba.
- DIREKTNO SOCIALNO DELO. *Delavnica »Socialno delo ljudem!« Poročilo*. Dostopno prek: <http://www.15o.si/index.php/sl/program-dogodkov/15o-porocila-delavnic/88-socialno-delo-ljudem> (25. oktober 2012).
- DIREKTNO SOCIALNO DELO. *Delavnica »Kaj dobimo in kaj zgubimo z uveljavitvijo nove socialne zakonodaje?« Poročilo*. Dostopno prek: <http://www.15o.si/index.php/sl/program-dogodkov/15o-porocila-delavnic/221-delavnica-direktnega-socialnega-dela-kaj-dobimo-in-zgubimo-z-uveljavitvijo-nove-socialne-zakonodaje> (21. november 2012).
- DIREKTNO SOCIALNO DELO. *Delavnica »Kaj dobimo in kaj zgubimo z novim zakonom o socialnih prejemkih?« Poročilo*. Dostopno prek: <http://www.15o.si/index.php/sl/program-dogodkov/15o-porocila-delavnic/259-porocilo-delavnice-kaj-dobimo-in-kaj-zgubimo-z-novim-zakonom-o-socialnih-prejemkih-zupjs> (28. november 2012).
- LAZZARATO, M. (2012): *Proizvajanje zadolženega človeka – esej o neoliberalnem stanju*. Ljubljana, Maska.
- ZAKON O SOCIALNO VARSTVENIH PREJEMKIH (ZSVarPre). Uradni list RS št. 61/2010, 40/2012-ZUJF. Dostopno prek: <http://www.uradni-list.si/1/objava.jsp?urlid=201061&stevilka=3350> (28. december 2012).
- ZAKON O UVELJAVLJANJU PRAVIC IZ JAVNIH SREDSTEV (ZUPJS). Uradni list RS št. 40/2011, 40/2012-ZUJF. Dostopno prek: <http://www.uradni-list.si/1/objava.jsp?urlid=201062&stevilka=3387> (28. december 2012).
- ZAKON ZA URAVNOTEŽENJE JAVNIH FINANC (ZUJF). Uradni list RS št. 40/2012. Dostopno prek: <http://www.uradni-list.si/1/objava.jsp?urlid=201240&stevilka=1700> (28. december 2012).

Re/okupacija javnega prostora s sovraštvom in etničnim čiščenjem: pot v etnofašizem

Študija primera: Banja Luka

Prispevek analizira simboliko in pomen uličnih etno-religijskih grafitov, gesel in nalepk ter konzumacijo njihovih (pod-)pomenov v Banja Luki, nekoč vojaško-strateškem, danes pa političnem središču Republike Srbije (RS). Etno-religijski grafiti lahko povzročijo burne odzive ter z narativnimi in vizualnimi kodi posredujejo dominantna obeležja, teme in mite – v našem primeru srbskega etničnega korpusa, ki se tudi v povojnem kontekstu s podarjanjem etno-religijskih razlik, čaščenjem zločinov in vojaških zmag, zmerjanjem in nestrpnostjo zlahka prelevi v sovražni govor. Taka agresivna vidnost »našega« potiska vse drugo in drugačno v nevidnost in podvrže avtocenzuri. Prispevek raziskuje značilnosti in kakovost povezave med produkcijo in konzumacijo etno-fašističnega sovražnega govora v grafitih ter sporočili etno-politične elite RS v javnem, regulativnem in medijskem prostoru. Kontekstualno interpretira diskurz grafitov z vidika državljanske vojne, etničnega čiščenja, napadov na in delitve Bosne in Hercegovine (BiH) ter delovanja političnih elit v Republiki Srbski. Tesna prepletenost med diskurzom ulice in elite kaže, da je populistična legitimacija naštetega še vedno politični cilj, hkrati pa sproža pozabo multietnične preteklosti. Ponuja neprepričljivo kulturno-politično in vojno-emancipatorno »kontinuiteto« in »normalnost« Republike Srbije ter razkriva pravi namen prelivanja krvi, v katerem je nastala.

Ključne besede: street art, javni prostor, etno-religijski grafiti, sovražni govor, nacionalizem, etnično čiščenje, etno-politična elita, etnofašizem, Banja Luka (BiH).

Srđan Šušnica je diplomirani pravnik, publicist in podiplomski študent kulturologije (smer kulturne in religijske študije) na Fakulteti za družbene vede Univerze v Ljubljani. Živi v Banja Luki in ustvarja v studiju za kulturni aktivizem s.a.j.t.u.m. (susnicas@teol.net)

Nadzorovanje in varčevanje v socialnem varstvu

Razrast varčevalnih ukrepov kot posledica globalne krize finančnega kapitalizma je poleg privatizacije skupnega in razlaščenja ljudi poustvaril tudi nove mehanizme nadzorovanja in kaznovanja: dolg kot temeljno družbeno razmerje se je prenesel tudi na novo socialno zakonodajo in sistem socialnih transferjev, ki so postali orodje kriminaliziranja revščine, poglobljanja razlik, socialne delavce (in sistem socialnega varstva sploh) pa pehajo čedalje globlje v nadzorništvo, moraliziranje in birokratizacijo. Obenem je nova socialna zakonodaja odraz pomanjkanja refleksije o reformi socialne države ter o potrebah in željah ljudi kot temeljnem vodilu oblikovanja programov socialnega varstva – namesto izboljšav pri zagotavljanju dostojnega življenja, ustvarjanju sistema novih socialnih pravic, ki jih zahtevajo nestalne oblike dela in življenja, so ljudje razosebljeni, ponižani, sami in nazadnje predmet vzpenjajočih se sovražnih govorov, šovinizmov in drugih (proto)fašističnih praks. Vpliv varčevalnih ukrepov na socialno varstvo ne zajema zgolj poslabšanja položaja ljudi ter njihove marginalizacije, temveč pomeni tudi korak nazaj za stroko socialnega dela, ki je ljudem čedalje bolj odtujeno in deluje kot podaljšana roka države ter ne nazadnje za skupnosti, kjer ljudje živijo, ki so vedno bolj izčrpane, izpraznjene, se atomizirajo in razdirajo vezi solidarnosti.

Ključne besede: dolg, razlaščenje socialnega varstva, mehanizmi nadzorovanja, modeliranje nove identitete, direktno socialno delo.

Asja Hrvatinić je študentka Fakultete za socialno delo Univerze v Ljubljani. Je aktivistka gibanja 150, zanimala jo področje duševnega zdravlja v skupnosti in aktivistično delovanje znotraj avtonomnih prostorov. (lovely.asja@gmail.com)

politics by other means. Everything that is written in the graffiti has already been said from the pulpits of dominant politics. Finally, examples of »decontamination« of public spaces are listed, i.e. removal of extremist graffiti and street art or their creative subversion.

Keywords: graffiti, street art, neonazism, chauvinism, urban subcultures, anti-fascism, Slovenia.

Mitja Velikonja is full professor of Cultural Studies and head of the Centre for Cultural and Religious Studies at the Faculty of Social Sciences, University of Ljubljana. He is the author of six monographs and co-author of another one, and has contributed numerous chapters and articles to Slovenian and international anthologies and social science journals. He was visiting professor at Jagiellonian University in Krakow (2002, 2003) and at Columbia University in New York (2009); he was a Fulbright visiting researcher at Rosemont College in Philadelphia (2004/2005) and a research fellow at the Netherlands Institute for Advanced Study in the Humanities and Social Sciences in Wassenaar (2012). (mitja.velikonja@fdv.uni-lj.si)

127–140 Srdan Šušnica

Reoccupying Public Space by Hatred and Ethnic Cleansing

Case study: Banja Luka

The article analyses the symbolism and the meaning of ethno-religious graffiti, slogans and stickers especially as they are used on the streets of Banja Luka. The city used to be a strategic centre for armed forces but is today the political centre of Republika Srpska (RS), supposedly a legitimate military conquest of the people of Serbia. Responses in ethno-religious graffiti can be turbulent. In our case, narrative and visual codes transmit dominant messages and myths of the Serbian ethnical corpus which can easily become hate speech, especially in the post-war context, in which ethno-religious differences are being brought to the fore, war crimes and armed victories are being exalted and expressions of non-tolerance are common. This aggressive visibility of »ours« pushes all the rest and anyone who is different into invisibility

and self-censoring. The article researches characteristics and the quality of connection between the production and the results of ethno-fascistic speech in graffiti and in the messages of the RS ethno-political elites in public forums, regulations and media spaces. A contextual interpretation of a graffiti discourse, which was formed in the midst of civil war, ethnic cleansing, attacks on and the separation of Bosnia and Herzegovina and activities of political elites in RS, is offered. The intimate connection between street discourse and that of political elites shows that a populist legitimization of the activities of the RS is still a political goal that also triggers the process of forgetting the region's multi-ethnic past. In Banja Luka, this process offers a »national and spiritual« legitimacy for the existence of RS and seeks to make the city a part of the Serbian ethnic community. It offers an unconvincing cultural-political and war-emancipatory »continuity« and »normality« for the RS and covers up its real intention of bloodshed from which it had emerged. In this it is consistent with Eco's notion of Ur-Fascism.

Keywords: street art, public space, ethno-religious graffiti, hate speech, nationalism, ethnic cleansing, ethno-political elite, ethno-fascism, Banja Luka (BiH).

Srdan Šušnica holds a Diploma in Law and is a M. A. student of cultural and religious studies in the Faculty of Social Sciences, University of Ljubljana. He regularly publishes articles. Living in Banja Luka, he is a creative part of the studio for cultural activism s.a.j.t.u.m. (susnicas@teol.net)

143–146 Asja Hrvatin

Austerity, Discipline and Social Security

One of the manifestations of the global crisis of financial capitalism and the policies arising from it was the imposition of austerity measures, which not only resulted in privatization of the commons and general expropriation of the people, but also managed to introduce new mechanisms of discipline and punishment. Debt, being the fundament of relations in society, forced itself into the system of social security: new legislation, regulating welfare benefits, has now shifted to a method for the

criminalization of poverty, deepening class differences and transforming social workers (and the system of social security as a whole) into a moralizing, bureaucratic machine for disciplining the population. The new legislation also shows a lack of reflection on the changes that need to be made to the welfare state in order to create social services that meet the needs and desires of individuals. Instead of improvements that provide decent living conditions and a new system of social rights (to deal with the problems resulting from precarious working conditions), people are faced with depersonalization, humiliation and increased hate speech and other fascist practices.

The effect of austerity measures on the social security system does not end with the devastation of service users' lives and their communities, which are slowly becoming exhausted, individualized and devoid of solidarity. It also means a big step backwards for the core ethics and principles of social work. Social workers are increasingly alienated from their clients and the communities they live in. They function more in the service of the government and its policies rather than as advocates of people's rights..

Keywords: debt, expropriation of the system of social security, mechanisms of discipline, transformations of identity, direct social work.

Asja Hrvatina is a student of social work at the University of Ljubljana. She was an activist of the 150 movement. Her interests lie mainly in community mental health care and working within activist collectives of different autonomous spaces. (lovely.asja@gmail.com)

148–153 Jure Lesjak

Discussing an (un)Usual Approach to Comprehending Football

In the introduction the author presents some reflections, interpretations and misconceptions about football. The main emphasis is on the irrelevant contextualization(s). Two key questions are highlighted: on the one hand, the connection between football and

its installation into the vast social and political context – because of its global dimensions football can be viewed as an important structural component in the global capitalist system. On the other hand, the article tries to draw the (perilous) distinction between the understanding of »football« (in its broadest definition) and »the game of football« (concerning its philosophy and complexity). From that point of view the author focuses on a certain aspect in the game of football where relations between players are based on relatively equal roles – this concept is the origin of representing the idea and potential of different forms of association and integration between individuals, collectives and communities.

Keywords: football, sport, capitalism, emancipation, communities.

Jure Lesjak is a doctoral student at the Faculty of Social Sciences in Ljubljana and an active football player at FC Peca from Črna na Koroškem. (lesjak.jure@gmail.com)

159–167 Dejan Savić

Against Generationism

A Conceptual Outline of Justice for Future Generations

Humanity faces a global ecological crisis in the context of climate change which challenges established forms of political thought and action. The discussion of justice is applied to the future, where we understand time and the natural environment as a common bond between people from different periods. We put today's generation in a relationship with the generations in the near and more distant future. The term »generacism«, describing the current way of thinking as another form of discrimination, allows us to show the inadequacy of our attitudes towards future generations. By destroying the global environment, we create injustice towards future generations on the basis of the time of peoples' birth. In this context, time is understood as an arbitrary circumstance, which does not suffice as a basis for discriminating between people. We defend the concept of intergenerational justice that gives the